

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data			2023/24	
Subject (*)	Pharmacological Therapy		Code	750G02122
Study programme	Grao en Podoloxía			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	2nd four-month period	Third	Obligatory	6
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Ciencias da Saúde			
Coordinador	Núñez Fernández, Lucia	E-mail	lucia.nunez@udc.es	
Lecturers	Alonso Tajés, Francisco	E-mail	francisco.alonso.tajes@udc.es	
	Núñez Fernández, Lucia		lucia.nunez@udc.es	
	Veiga Seijo, Raquel		raquel.veiga.seijo@udc.es	
Web	campusvirtual.udc.gal/my/			
General description	A terapia farmacolóxica é o coidado clínico relacionado co uso de medicamentos, sós ou en combinación con outros tipos de terapia. Nesta materia centrarémonos no uso de fármacos no campo da podoloxía. A Terapia Farmacolóxica é unha materia que se imparte no segundo cuatrimestre do terceiro curso do Grao de Podoloxía e os principais contidos son: Farmacoloxía específica de uso podolóxico: indicacións, contraindicacións, efectos indeseados, interaccións, precaucións, principios activos e especialidades de: Fármacos anti-infecciosos: antibióticos, antiviricos, antifúngicos e antiprotozoarios; Opiáceos; Analxésicos e antiinflamatorios; Anestésicos locais; Corticoides; Antidiabéticos; Anticoagulantes e antiagregantes plaquetarios. Tratamentos tópicos.			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A102	CE38 - Coñecer e aplicar a Farmacoloxía específica de uso podológico
B24	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B25	CB3 -- Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B28	CG01 - Coñecer e aplicar os fundamentos teóricos e metodolóxicos da Podoloxía e Podiatría
B30	CG03 - Obter a capacidade, habilidade e destreza necesarias para diagnosticar, prescribir, indicar, realizar e/ou elaborar e avaliar calquera tipo de tratamento podológico, ortopodológico, quiropodológico, cirurxía podológica, físico, farmacológico, preventivo e/ ou educativo, baseado na Historia clínica
B36	CG09 - Valorar de forma crítica a terminoloxía, ensaios clínicos e metodoloxía utilizados na investigación relacionada coa podoloxía
C9	CT01 - Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C16	CT08 - Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences		
Coñecer e aplicar a Farmacoloxía específica de uso podológico.	A102	B24 B25 B28 B30 B36	C9 C16

Contents	
Topic	Sub-topic
FARMACOLOXÍA ESPECÍFICA DE USO PODOLÓGICO: INDICACIÓNS, CONTRAINDICACIONES, EFECTOS INDESEADOS, INTERACCIÓNS, PRECAUCIÓNS, PRINCIPIOS ACTIVOS E ESPECIALIDADES DE FÁRMACOS QUE ACTÚAN SOBRE O SISTEMA NERVIOSO CENTRAL E PERIFÉRICO: ANALXÉSICOS (OPIACEOS E AINEs), ANTIINFLAMATORIOS (CORTICOIDES E AINEs) E ANESTÉSICOS LOCAIS.	1. Introducción á farmacoloxía do sistema nervioso central e periférico. 2. Anestésicos locais. 3. Analxésicos opioides. 4. Mediadores celulares implicados na dor e a inflamación: Histamina (antihistamínicos) e eicosanoides. 5. Fármacos analxésicos e antiinflamatorios non esteroideos (AINEs). 6. Antirreumáticos. 7. Corticoides e antiinflamatorios esteroideos.
FARMACOLOXÍA ESPECÍFICA DE USO PODOLÓGICO: INDICACIÓNS, CONTRAINDICACIONES, EFECTOS INDESEADOS, INTERACCIÓNS, PRECAUCIÓNS, PRINCIPIOS ACTIVOS E ESPECIALIDADES DE FÁRMACOS ANTIINFECCIOSOS: ANTIBIÓTICOS, ANTIVÍRICOS, ANTIFÚNGICOS E ANTIPROTOZOARIOS.	8. Antibióticos de uso tópico. 9. Antifúngicos de uso tópico. 10. Antivíricos de uso tópico.
FARMACOLOXÍA ESPECÍFICA DE USO PODOLÓGICO: INDICACIÓNS, CONTRAINDICACIONES, EFECTOS INDESEADOS, INTERACCIÓNS, PRECAUCIÓNS, PRINCIPIOS ACTIVOS E ESPECIALIDADES DE FÁRMACOS QUE ACTÚAN SOBRE O METABOLISMO (ESPECIAL ATENCIÓN AOS ANTIDIABÉTICOS).	11. Fármacos hipouricemiantes y antigotosos. 12. Tratamiento da diabetes: insulinas. 13. Tratamiento da diabetes: hipoglucemiantes orales.
FARMACOLOXÍA ESPECÍFICA DE USO PODOLÓGICO: INDICACIÓNS, CONTRAINDICACIONES, EFECTOS INDESEADOS, INTERACCIÓNS, PRECAUCIÓNS, PRINCIPIOS ACTIVOS E ESPECIALIDADES DA FARMACOLOXÍA SANGUÍNEA (ANTICOAGULANTES E ANTIAGREGANTES PLAQUETARIOS).	14. Farmacoloxía da coagulación e a hemostasia. 15. Fármacos antiagregantes plaquetarios.
FARMACOLOXÍA ESPECÍFICA DE USO PODOLÓGICO: INDICACIÓNS, CONTRAINDICACIONES, EFECTOS INDESEADOS, INTERACCIÓNS, PRECAUCIÓNS, PRINCIPIOS ACTIVOS E ESPECIALIDADES DA FARMACOLOXÍA TÓPICA.	16. Farmacoloxía dermatolóxica.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student's personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A102 B24 B25 B28 B30	20	50	70
Workshop	A102 B24 B25 B28 B30 B36 C9 C16	15	28	43
Supervised projects	A102 B24 B25 B28 B30 B36 C9 C16	4	15	19
Oral presentation	A102 B24 B25 B28 B30 B36 C9 C16	1	5	6
Multiple-choice questions	A102 B24 B28	2	8	10
Personalized attention		2	0	2
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies

Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral e con medios audiovisuais dos temas que compoñen o programa da materia.
Workshop	Sesións sobre os temas expostos na sesión maxistral co fin de aclarar puntos craves e/ou dúbidas dos alumnos. Combinaranse diversas metodoloxías/probas (exposicións, simulacións, debates, solución de problemas, prácticas guiadas, casos clínicos, etc) a través da que o alumnado desenvolve tarefas eminentemente prácticas sobre un tema específico, co apoio e supervisión do profesorado.
Supervised projects	Realizarase un traballo individual sobre dous casos clínicos no que o paciente teña prescrito polo menos dous fármacos e pola súa patoloxía podolóxica prescribaselle polo menos un fármaco.
Oral presentation	Exposición oral un dos dous casos clínicos expostos no traballo tutelado. O profesor decidirá cal dos dous casos debe presentar o alumno.
Multiple-choice questions	50 preguntas con 5 respostas das cales só unha é correcta. As preguntas incorrectas restarán 1/3 do seu valor.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	During the master sessions it will be possible to raise the doubts that arise. Later and via e-mail, questions can also be raised about the topics presented in class. In each topic there will be a forum / chat on moodle to express doubts.
Oral presentation	During the workshops, personalized attention will be provided to resolve any doubts and problems that may arise for the student.
Workshop	
Supervised projects	The student has the support of the teacher for the choice of the topic of the supervised work. In addition, the teacher will help the student in any doubts that may arise during the performance of the supervised work and the preparation of the oral presentation. The teacher will collaborate with the student in the realization of the oral presentation of the supervised work carried out. Personalized attention, in the form of tutorials, will be developed by appointment with the students, being this subject to the availability of the schedules of both students (this aspect priority) and the teacher. Therefore, personalized attention may be given in person, if required and/or pertinent, at the location indicated and the student attention schedules that are included in the UDC platform for the indication of "My tutorials", or virtually, being attended by e-mail or through other telematic means that the virtual platform allows, such as messages from the virtual campus, or other means such as telephone or videoconferencing, if appropriate.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Oral presentation	A102 B24 B25 B28 B30 B36 C9 C16	A avaliación da presentación oral do traballo tutelado realizarase tendo en conta os seguintes puntos: presentación do caso (modo de expresión, uso das tecnoloxías da infomración e capacidade de comunicarse), información sobre a farmacoterapia do caso e respostas ás preguntas expostas.	5
Multiple-choice questions	A102 B24 B28	O alumno deberá realizar unha proba de 50 preguntas tipo test con resposta múltiple, unha correcta de entre 5 posibles. É necesario obter un 5 na proba de resposta múltiple para que se poda sumar o porcentaxe de obradoiro e solución de problemas. É dicir, é necesario ter 25 preguntas correctas de 50 unha vez aplicados os criterios de penalización (cada pregunta incorrecta desconta 1/3 do seu valor). No caso de que se elimine algunha pregunta, o aprobado corresponde ao 50% das respostas correctas do total.	70
Workshop	A102 B24 B25 B28 B30 B36 C9 C16	Avaliarase en función da asistencia e a participación do alumno nas actividades a realizar nos seminarios. Entre outros aspectos avaliarase o traballo de forma colaborativo, a capacidade de xestionar a información e a capacidade de aplicar os coñecementos na práctica.	20

Supervised projects	A102 B24 B25 B28 B30 B36 C9 C16	Na cualificación do traballo considerárase a elección do caso exposto, a anamnese farmacolóxica, o tratamento farmacolóxico seleccionado, o coñecemento dos grupos farmacolóxicos empregados (mecanismo de acción, interaccións e reaccións adversas), o rigor científico, a capacidade de síntese e de crítica e a adecuación da bibliografía consultada.	5
---------------------	------------------------------------	--	---

Assessment comments

O sistema de cualificacións exprésase mediante cualificación numérica de acordo co establecido no art. 5 do Real Decreto 1125/2003 de 5 de setembro (BOE 18 de setembro), polo que se establece o sistema europeo de créditos e o sistema de cualificacións nas titulacións universitarias de carácter oficial e validez en todo o territorio nacional.

Sistema de cualificacións: 0-4.9=Suspense, 5-6.9=Aprobado, 7-8.9=Notable, 9-10=Sobresaliente, 9-10 Matrícula de Honra (Graciable). Outorgárase Matrícula de Honra Graciable, ao alumno coa maior puntuación global sempre que sexa maior de 9.5. No caso de que o número de matrículas que se poidan outorgar sexa menor que o número de alumnos coa maior puntuación global, outorgárase matrícula de honra a aqueles alumnos coa maior nota no exame. Se continua sendo menor o número de matrículas de honra que se poden outorgar terase en conta a nota da presentación oral do traballo tutelado, o traballo tutelado escrito e por último a nota dos talleres. Alumnos con matrícula a tempo parcial (deben mandar e-mail ao profesor indicando a súa situación ao principio do curso), alumnos SICUE/ERASMUS e dispensa académica: a avaliación dos talleres realízase pola entrega dos exercicios expostos en cada taller no campus virtual. Nestes casos, a presentación oral dúas traballos tutelados será acordada co alumno/a sen ter que ser ou día que lle corresponde. A avaliación da proba de resposta múltiple realízase seguindo as indicacións desta guía. Alumnos con segunda matrícula e posteriores (deben mandar e-mail ao profesor indicando a súa situación ao principio do curso): a avaliación dos talleres, traballo tutelado e presentación oral manterase da matrícula anterior. Poderase subir a nota volvendo realizar os exercicios expostos nos talleres, traballo tutelado e presentación oral nesa matrícula. A avaliación da proba de resposta múltiple realízase seguindo as indicacións desta guía. Considerárase non presentado: aquel alumno que entregue menos do 50% dos exercicios expostos no taller, non realice o traballo tutelado nin a presentación oral e non asista ao exame final. A

realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspense na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con ?suspense? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Sources of information

Basic	1. Rang HP, Dale MM, Ritter JM, Flower RJ. Farmacología. 7ª ed. Madrid: Elsevier, 2012. 2. Flórez J. Farmacología Humana. 5ª ed. Barcelona: Masson, 2008. 3. Lorenzo-Velázquez B, Lorenzo Fernández P. Farmacología básica y clínica. 18ª ed. Madrid: Médica Panamericana, 2013. 4. Goodman & Gilman. Las Bases Farmacológicas De La Terapéutica. 13 edición. McGraw Hill.
Complementary	1. Gómez Ortiz, Santiago y Gómez Facundo, Santiago. Guía farmacológica de utilización en podología. Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos. Barcelona: Nexus Médica Editores S.L. 2015. 2. Luis F. Villa Alcázar. Medimecum: Guía de terapia Farmacológica 2023. EdSpringer Healthcare Ibérica 28ª ed. 3. Marta E. Losalgués, Ricardo Becerro de Bengoa Vallejo, Cándida María Losa Iglesias. Principios de farmacología clínica y terapéutica en podología ante la infección. Madrid: C.E.R.S.A., 2005. 4. J. Ignacio de Ahumada Vázquez, M.ª Luisa Santana Falcón, José S. Serrano Molina. Ignacio de. Farmacología práctica para las diplomaturas en ciencias de la salud: (enfermería, fisioterapia, podología) : con autoevaluación. Madrid : Díaz de Santos, 2002. 5. Espinás Boquet J, Vilaseca Canals J. (coordinadores). Guía Terapéutica en Atención Primaria (Basada en la selección razonada de medicamentos). 8ª ed. Barcelona: Sociedad Española de Medicina de Familia y Comunitaria; 2022.

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Pharmacology/750G02109

Subjects that are recommended to be taken simultaneously
Practicum I/750G02134
Subjects that continue the syllabus
Practicum II/750G02135 Practicum III/750G02136
Other comments
É moi recomendable que o alumno superase a materia de Farmacoloxía de segundo curso. Na entrega de traballos recoméndase aos alumnos que o presenten en pdf no campus virtual. Os alumnos deben estar claros que a aplicación da normativa da UDC sobre as situacións de plaxio será revisada polo profesorado.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.